

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzüldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A háboru krónikája.

A miniszterelnökség sajtóosztályának a „Szászváros és Vidéke” részére küldött eredeti táviratai.

Budapest, szept. 11. Ma délután 16 ágyut szállítottak a parlament előtti térre, az ágyukat derék csapataink az oroszoktól zsákmányolták, az érdekes zsákmánynak a rossz idő dacára sok nézője akadt.

Berlin, szept. 12. A Wolff ügynökség jelenti: A nagyvezérkar közlése szerint szept. 11-ig Németországban kerekszám 220,000 hadifogyót helyeztek el a különböző fogolytáborokban. A foglyok következőképpen oszlanak meg: franciák 1686 tiszt, 85700 közember, oroszok 1830 tiszt, 91400 közember, belgák 740 tiszt, 30200 közember, angolok 160 tiszt, 23500 közember. A fogoly tiszték között van két francia tábornok, az orosz foglyok között 2 vezénylő, 13 más tábornok. A belga foglyok között van Lüttich parancsnoka. Továbbá nagyszámu fogoly utban van a különböző fogoly-táborok felé.

London, szept. 12. Berlinen át a Daily telegraph közli, hogy öt német cirkáló az Atlanti Oceánon folytatja azt a munkáját, amely a Britt kereskedelmi hajók elsüllyesztésére irányul. A német gyorscirkálók nagy sikerrel dolgoznak, bár huszonnégy angol cirkáló és ezenfelül számos francia hajó üldözi őket. Mindez mutatja a gyorsaság nagy értékét. Sok esztendőn át Németország gyorscirkálókat épített és kilenc ilyen cirkálója van, amióta a Britt tengerészeti hivatalnak takarékoskodnia kellett, hogy a parlamenti többséget kielégítse, azóta az admirálisnak régi hajókkal kellett beérnie.

Berlin, szept. 12. A Wolf ügynökség jelentése. Minden jel arra mutat, hogy Anglia közvéleménye mind erélyesebben követeli az angol flotta erőteljes akcióját, hogy az Északi tengeren az akna veszélyét kiküszöbölni lehessen.

Róma, szept. 12. A pápának a béke érdekében tett felhívása a szentszék két akciójának előfutárja volt, az egyik egy encyklika, melyet a pápa a világ összes püspökeihez intézett és amely főképen a béke kérdésével foglalkozik. A másik egy a pápa által rögtön megindított iniciativa, melynek keresztülvitele a különböző kormányoknál már megkezdődött és amely a harcok megszüntetését és egy békekonferencia vagy békebíráóság alakítását indítványozza. A Tribuna állítólag arról is értesül, hogy a pápa a távozó biborosokat bucsuaudenciájukon azzal a misszióval bizta meg, hogy kormányaiknál készítsék elő a talajt és tegyenek erről jelentést. Közben a pápai diplomácia Ausztriában, Magyarországon, Bajorországban és Belgiumban hasonló értelemben működik, nincs kizárva, hogy a newyorki pápai delegátus megbízást kapott Wilson elnöknel teendő lépésre a választott bíróság kérdésében.

Berlin, a Wolff ügynökség jelenti: A nagyvezérkar közli, a 22-ik (Finnország) hadtest

kísérletet tett arra, hogy Lyck felől beavatkozzék a keletporoszországi harcokba, de Lyck mellett vereséget szenvedett.

Budapest, szept. 13. A főhadiszállásról jelentik: A lebergi csatában a grodeki műt mentén és attól délre harcavett haderőknek sikerült az ellenséget öt napi heves küzdelem után visszazoritani, tizezer orosz elfogni és számos ágyut zsákmányolni. Ez az eredmény azonban nem volt teljesen kihasználható, mivel északi seregünket Ravaruskánál nagy tulerő fenyegeti és ezenkívül újabb orosz erők nyomultak ugy a Dankl hadsereg ellen, mint az ezen hadsereg és a csatatér közti területre. Tekintettel az ellenség nagyon jelentékeny tulerejére, ajánlatos volt három hét óta majdnem szakadatlanul hősiezen harcoló hadseregeinket kedvező terepszakaszban gyülekeztetni és a további hadműveletekre készentartani. Höfer vezérőrnagy, a vezérkarifőnök helyettese.

Berlin, szept. 13. A nagyvezérkar jelenti: Hindenburg tábornok a keletporoszországi orosz sereget tegnapi harc után teljesen megverte. Az oroszok visszavonulása mintegy meneküléssé fajult. Hindenburg az ellenség üldözése közben már átlépte a határt és eddig több mint tizezer sebesületlen orosz foglyorról, nyolcvan ágyu, számos gépfegyver, légi és egyéb jármű zsákmányolásáról tett jelentést. A hadizsákmány nőttön-nő. Stein, főhadiszállásmester közli.

Budapest, szept. 13. A lebergi csatában, amelyről Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettes ma reggel érkezett jelentésében beszámol, a negyedik hadtestnek is kiváló része volt. Ez a hadtest állandóan győzelmesen vonult előre, nyolcvan ágyut zsákmányolt és ötezer foglyot ejtett.

Budapest, szept. 13. A hadsegélyző hivatal hazafias tevékenységének sikerei érdekében figyelmeztet arra, hogy nekünk, akik most itthon mradtunk, kötelességünk mindent megtenni, ami az értünk küzdő katonáknak harcképességét fokozza. Vannak olyan tárgyak, melyekből a készlet már elfogyott, ugy hogy azokat vétel utján megszerezni felette nehéz. Ilyen a jó távcső, is, mely ugy tisztjeinknek mint altisztjeinknek a harctéren megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz. A hadsegélyző hivatal felkéri azokat, akik bárminő jó látcső birtokában vannak s azt nélkülözhetik, hogy küldjék azokat a hadsegélyző hivatalhoz (Budapest IV., Váci-utca 38. sz.) A hadsegélyző hivatalnak küldött adományok a postán portómentesség kedvezményében részesülnek.

Berlin, szept. 14. A nagy vezérkar közli: A nyugati harcszintéren a hadműveletek, amelyekről részleteket nyilvánosságra hozni még nem lehet, új csatát eredményeztek, amely kedvezően alakul. Az ellenség által az eszközök válogatása nélkül terjesztett és reánk kedvezőtlen hírek valótlanak. Belgiumban ma Antwerpenből három hadosztály kirohanást kísérelt meg, melyet azonban visszavetettünk. Kelet-Poroszországban a helyzet nagyon jó, az orosz hadsereg teljesen szétszórva mene-

kül, eddig legalább 150 ágyut és 20—30,000 sebesületlen foglyot vesztett.

Berlin, szept. 14. Nordeutsche Allgemeine Zeitung közli: Az új nagy csata mintegy 120 kilométernyi fronton folyik. A francia balszárnyon állnak az angol csapatok. A franciák azon feltevése, hogy a német csapatok Párist bántatlanul jobbra hagyják el, már illuzoriussá vált. A csata vonala Páristól északkeletre kezdődik, a Marneig halad, áterjed Witry helységig, mely a francia front legkeletibb pontja és délkeletről Chalonnessig terjed, a Chalonestól északra levő Marne vonalat seregeink már átlépték.

Budapest, szept. 14. Berlin, Vossische Zeitung írja: Seregeink az új hadállásban mint félelmetes ellenfél készen áll. Az osztrák-magyar csapatok az eddigi harcokban rendkívüli készséggel küzdöttek olyan tulhatalommal szemben, aminőt az oroszok sorompóba állítottak. Az osztrák—magyar hadvezetőség módot és eszközt fog találni, hogy a számbeli különbséget pótolja, ha ez a legrövidebb időben megtörténik, akkor az osztrák—magyar hadsereg újabb offenzívába megy át és nem kételkedhetünk benne, hogy sikere lesz. Teljesen és megingathatatlanul bizunk hősie fegyvertársainkban.

Berlin, szept. 14. A Wolff ügynökség hivatalos távirata szerint Ófelségének Hela kis cirkálóját szept. 13-án délelőtt egy ellenséges tengeri naszád torpedója elsüllyesztette, csaknem az egész legénység megmenekült. Behucke, a tengerészeti vezérkar főnöke közli.

Bécs, szept. 14. A Zeit haditudósítója jelenti, hogy csapataink elvonulása új állásokba a legnagyobb rendben és az erősen kimerült ellenség által való megzavarás nélkül folyt le. A csapatok a győzelem tudatával vonultak el, 80 ágyu és több mint 10,000 foglyot vittek magukkal. Az új állásokat stratégiai okokból választották és már el is foglalták. A csapatok szelleme a rossz időjárás dacára kitűnő. Dankl és Auffenberg hadserege egyesültek a főhadssereggel.

Berlin, szept. 15. Hindenburg tábornok a német császárhoz a következőket táviratozta: A vilnai hadsereg a II., III., IV., és XX. hadtestek, a 3. és 4. tartalékadosztály, 5. lovasosztály a Mazuri tavak mellett lefolyt ütközetben és az azokat követő üldözésekben teljesen szétverve, a grodnói tartalékhadtest, a XXII. hadtest, a VI. hadtest, a III. szibériai hadtestnek részei a Lycknél lefolyt külön ütközetben súlyosan szenvedtek. Az ellenséget nagy veszteségek érték halottakban és sebesültekben. A foglyok száma emelkedik, a hadizsákmány rendkívül nagy. A hadseregeknek 100 kilométert meghaladó harcvonala mellett egyes részeknek rendkívüli menetteljesítménye négy nap alatt 150 kilométer, ily nagy harcvonalon és mélységben lefolyt harcokról egész terjedelmében még nem tehetnek jelentést. Egyes kötelékeink kemény küzdelemben jutottak. Veszteségeink mégis csekélyek, a hadsereg az egész vonalon győzelmet

aratott a makacsul ellenálló, de végül mégis menekülő ellenséggel szemben. A hadsereg büszke arra, hogy soraiban küzdött és vértzett egy császári herceg. Hindenburg.

Berlin, szept. 15. A nagyvezérkar közli: Nyugaton, a hadsereg jobb szárnyán egész eddig eldöntetlen harcok folynak. A franciák által megkísérelt áttörést győzelmesen visszavertük, döntés egyébként egy helyen sem történt. Keleten tovább folyik az orosz hadseregnek megsemmisítése. A saját veszteségeink aránylag csekélyek. Hindenburg hadserege nagy erővel már a határon túl áll. A suwalki kormányzóságot német közigazgatás alá helyezték.

Bécs, szept. 15. Neue Freue Presse megállapítja, hogy az orosz tulerőnek Galiciára fekvése annyit jelent, hogy Oroszország megcsalta szövetségét, Franciaországot, amidőn azzal áltatta, hogy a mi haderőnk akár a tulerejével is veszélyeztetheti és így Németországot sakkban tarthassa. Ez az orosz állítás nyilvánvalóan ürügy volt a francia pénzszerezésre. A Reichspost szerint az orosz tulerőnek hadseregünk által történt galiciai megkötése az orosz—francia titkos szerződéseket szétépte és ezzel a német—osztrák és magyar szövetség feladatának előrészt megoldotta.

Budapest, szept. 15. A szerb offenzíva, amelyek Szlavóniának a Száva-parti részeiben mutatkozott, pár nap alatt teljes fiaszkóval véget ért. Addig is, amíg részletes felvilágosításokat adhat a katonai vezetőség a nagyközönségnek, hiteles forrásból megállapíthatjuk, hogy a Száván átjött összes szerb csapatok tegnap este teljesen megverve nagy veszteségekkel fordultak vissza Szerbiába, úgy hogy ma már egyetlen szerb katona nem áll az ország területén. Azok a határszéli magyar és német lakosok is, akik a szerbek közeledténél hírére északi irányba elhúzódtak, ma már rendes lakhelyükre visszatérhettek.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkarfőnökének helyettese ma éjjel hosszú jelentést tesz közzé, mely visszaillesztést tartalmaz a legutóbbi napok nagy harcáról és megállapítja, hogy seregeink a legnagyobb hősiességgel állták meg helyüket az igen nagy orosz tulerővel szemben. A Komarija—ravaruskai 70 kilométeres front vonalon megkezdődött az általános támadásunk, amely 11-éig teljesen eredményes volt és különösen a déli szárnyon egészen Lembergig és Lemberg közelébe jutott. Ezeknek a sikereknek dacára szükségessé vált seregünk újabb csoportosításának elrendelése, mivel az északi szárny Ravaruskánál fenyegetve volt és újabb hatalmas orosz tulerő nyomult elő úgy a Krasznik előtt harcoló seregünk ellen, mint pedig e hadsereg és a lebergi csatatér közzé. A hadtáparancsnokságok kimutatása szerint eddig 41,000 orosz és 8000 szerb fogoly szállított a Monarchia területére, továbbá több mint 300 tábori ágyut zsákmányoltunk.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkarfőnökének helyettese ma este közzé teszi, hogy a Száván át betört szerb haderőt mindennit visszavertük. A Szerémség és a Bánát ennél fogva az ellenségtől teljesen mentesek.

Budapest, szept. 16. (Hivatalos.) Az orosz és francia sajtóirodáknak külföldi lapokban elhelyezett hazugságaival szemben utalunk a főparancsnokságnak összefoglaló jelentésére, amelyről az éjjel távirati értesítést küldtünk és amely teljes szövegében publikáltatik ma a fővárosi lapokban. Ebből az összefoglaló jelentésből kitűnik, hogy az oroszokat a lefolyt három hét alatt két nagy csatában és számos ütközetben megvertük, tőlük 40,000 foglyot és 300 több ágyut zsákmányoltunk

s ha a Lemberg körül előnyomuló tulerővel szemben új, erősebb állásba kellett is vissza vonulnunk, ez a hadművelet teljes rendben történt és e közben csapatainkat a kimerült ellenség még csak háborgatni sem tudta és nem merte. Az óriási csataláncolatnak csakis egy-egy kisebb részleténél kerültek csapataink hátrányba. Így egy éjjeli harcnál nehéz helyzetbe sodródtak a tizenkettedik hadtest egyes csapatai is, de ugyanez a hadtest szept. 10-én és 11-én diadalmasan nyomult előre és megverte a vele szemben álló ellenséget. Hadseregünk most erős állásban egyesítve a legkitünőbb harcias hangulattal és önbizalommal várja az újabb cselekvés idejét, amely a keleti Poroszországban aratott fényes győzelmek után előre láthatólag sokkal kedvezőbb erőviszonyok között fog lefolyni. A pár nappal a Száván átjött szerb csapatok súlyos vereséggel menekültek vissza úgy, hogy ma már egyetlen szerb sincs hazánk területén.

Berlin, szept. 16. A nagy főhadiszállásról jelentik: A nyugati nagysereg jobb szárnyán két nap óta folyamatban lévő harc ma kelet felé és a csatlakozó seregekre Verdunig kiterjedt. A terjedelmes harcmező egynéhány helyén a németek részleges sikerei állapíthatók meg. Egyébként a csata még áll. A keleti hadszíntéren Hindenburg hadserege az üldözés befejezése után most rendezkedik. Sziléziában elterjedt hírek, amelyek fenyegető veszélyről szólnak, alaptalanok.

Berlin, szept. 17. A nagy főhadiszállás hivatalosan jelenti: A helyzet a nyugati harcúterén tegnap óta változatlan, a harc vonal egyes helyein a francia csapatok támadásai 15-ikén éjjelről és a 16-iki nap folyamán vissza lettek utasítva. A németek ellentámadásai sikeresek voltak.

Budapest, szept. 16. A hadisajtószállásról a következő hír érkezett: Szerbia megkísérli most az osztrák—magyar csapatok vereségéről szóló hírek által hangulatot kelteni a külföldön, ezzel szemben csak a hivatalos sajtóközleményekre kell utalnunk, ezek szerint átléptük a Drinát és az ellenség minden arra irányuló kísérletét, hogy a Szerémségben és a Bácsban megvesse a lábát teljesen megghusítottuk és visszautasítottuk. Höfer vezérőrnagy, a vezérkarfőnökének helyettese közli.

Budapest, szept. 16. Teljesen hitelt érdemlő férfiak, akik az északi hadseregünk állapotát közvetlen szemléletből ismerik, egyidejűleg konstatálják, hogy összes csapataink szelleme a lekitünőbb, mindannyiban erős a tettei készség és a jogos önbizalom, ami természetes is, hiszen valamennyien fényes haditettekben vettek részt és megverték a velünk szemben álló ellenséget. Nagyon jól tudják, hogy csakis a momentán túl erő okozta stratégiai szükség miatt nem eredményezhették ezek a fényes részletes sikerek az orosz sereg általános vereségét és türelmetlenül várják azt a közeledő időpontot, melyben kedvezőbb erőviszonyok között vehetik fel újra a küzdelmet.

Budapest, szept. 16. Amint az eddig megjelent közleményekből megállapítható, a szerb betöréssel egyidejűleg a mi főeregünk Szerbiának másik részén lépett offenzívába. Éppen az a tudat bátorította a szerbeket a Száván való átkelésre, hogy déli hadseregünk zöme más helyen van elfoglalva, azonban a kéznél levő, aránylag csekély erő is bőven elégségesnek bizonyult a támadó szerb csapatok megverésére és visszautasítására. Ami pedig a mi csapataink offenzíváját illeti, arról egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy teljesen megfelelő eredménnyel halad előre. Ezzel a tényállással szemben áll a szerbeknek az a híresztelése,

hogy eddig 180000 szerb lépte át a Szávát és az osztrák—magyar hadsereg megverése után Budapest-felé nyomult előre.

Legujabb.

Berlin, szept. 18. Morgen tábornok próklamációt intéz a lengyelekhez, a melyben Lomza és Warsov kormányzóságok lakóival közli, hogy az orosz Narew hadsereg megsemmisült. Az osztrák—magyar hadsereg Visztulán inneni része pedig Galiczia felől győzelmesen közeledik az Orosz—Lengyelországban előnyomuló német haderő felé, Hindenburg hadseregének egyik hadtestjével elővédként jön és baráti jobbot nyújt a Lengyelek felé és felkelésre buzdítja őket. Politikai és vallás-szabadságuk kivívása érdekében hatalmas és kegyelmes császárnak akarataként hirdeti ezt és elyárja a lengyelek lovagias gondolkozásától, hogy bennünket mint szövetségeseket barátságosan fogadjanak.

Róma, szept. 18. A Párisi Liberte a francia radikális többségi-párt szócsöve éles hangon kezdi támadni Anglia és Oroszország machinációt.

Bécs, szept. 18. A Südslavische Correspondenz abszolút hiteles beszélgetést közöl egy Nisből Szalonikibe érkezett kiváló államférfiival, aki elmondotta, hogy Szerbiában tisztán látják már a Karagyorgyevits-dinasztia Monarchia ellenes politikájának gyászos következményeit és hogy Péter királynak nem marad más választása, minthogy egész családjával és tanácsadóival örökre elhagyja Szerbiát. Franciaország katonai összeomlásával Oroszország Szerbiát magával rántja a romlásba.

Berlin, szept. 18. A nagyvezérkar közli a Moise, a Maas közötti ütközetben végső döntés még mindig nem történt, bizonyos jelek azonban arra valanak, hogy az ellenség ellenálló ereje kezd megbénulni. A franciák által nagy bravúrral megkísérelt áttörés a szélső német jobbszárnyon a mi csapatainknak minden különösebb erőfeszítése nélkül végül magában összeomlott, a német hadsereg középső része lassan, de biztosan tért hódít. A Maas jobbpartján a szélső ponton az ellenségnek Werdunból megkísérelt kirohanásait könnyű szerrel visszavetettük.

Bécs, szept. 18. A Fremdenblatt arról értesül, hogy Angolország, Franciaország és Oroszország az északamerikai egyesült államok közvetítésére Monarchiánkal kicserélik fogoly listáikat.

Neues Wiener Tageblatt megállapítja, hogy a szerbek délvideki betörése az orosz vezérkar parancsára történt és ez is elárulja mennyire tájékozatlanok az oroszok, haderők arányainak elosztását illetőleg a szerb betöréssel szemben. Fellépő ellenoffenzívánk után minden további szerb betörés kizártnak tekintendő.

Budapest, szept. 18. A nagy főhadiszállás ma délelőtt tegnap esti jelentésének kiegészítéseképpen a következőket közli: A 13-ik és a 4-ik francia hadtest és egy további hadosztály részei tegnap Neyotól délre döntő vereséget szenvedtek és öt üteget veszítettek. A csatavonalnak egyes állásai ellen intézett ellenséges támadás véresen összeomlott, hasonlóképpen visszautasítottuk a francia alpesi vadászok előnyomulását. A Vogezei láncolatánál a Bensch völgyben, a Rheims mellett lévő Chateau-Brimont bevételénél 2500 foglyot ejtettünk, egyébként a nyílt csatában is szintén kerültek foglyok kezeinkbe és zsákmányoltunk lövegeket, de ezek száma még nem tekinthető át. A keleti hadsereg a suwalki kormányzóságban folytatja hadműveleteit, egyes részei Osovic vára ellen nyomul előre.

Berlin, szept. 18. A Wolff ügynökség jelenti: Martos tábornokot, a 15-ik orosz hadtest parancsnokát, aki elrendelte, hogy minden kelet-porosországi helységet gyujtsanak föl csapatai és minden férfilakost, ha nem is vett részt a harcban, ha készségesen kiszolgáltatja is az élelmiszereket és egyebeket, löjjenek agyon, — láncra verve Halleba vitték, ahol hadbírótság elé fogják állítani.

Budapest, szept. 18. Hófer vezérőrnagy, a vezérkarfőnökének helyettese egyes külföldi sajtóorganumoknak hadseregünk nemzetiségbeli csapatairól közölt ferditő és képtelen állításaikkal szemben megállapítja, hogy ugy az oroszgaliciai csatamezőkön, mint a balkáni hadszíntéren németek és magyarok, északi- és dél szlávok, olaszok és románok a legfőbb hadurhoz való hű ragaszkodással és tudatában annak, hogy milyen szent javakat védelmeznek, valamennyien oly csodás hősiességgel küzdenek, hogy még a mi legveszedelmesebb, számbelilg messze túlnyomó ellenségünk elismerését is kivívták. Így északon a szlovénekből, horvátokból és olaszokból álló 97-ik gyalogezred Lembergél kiváló bravúrral és elszántsággal harcolt és nagy veszteségeit álhatatosan viselte el. A délvidéken pedig az otoicsau 79-ik gyalogezred az alsó Drina mentén nehéz harcokban tartott ki hősiessen. Valótlanok azok az erősen túlzott híradások is amelyek ennek a csapattestnek veszteségeiről szerb részről terjesztetnek. A szerbek azt híresztelik, hogy ebből az ezredből három ezren estek volna el, holott hivatalos megállapítás szerint az eltűnteknek, halottaknak és sebesülteknek összes száma 1424 főre rug. Orosz forrásból viszont azt a hírt terjesztik, hogy a lembergi csatákban 70.000 osztrák-magyar katona esett foglyul, az ilyen híresztelések az eddig kiadott hivatalos megállapítások után még cáfolatra sem szorulnak.

Budapest, szept. 18. A főhadiszállásról jelentik, hogy Dankl Viktor lovassági tábornok szept. 14-én hadseregarancsot bocsátott ki, melyben a következőket mondja: A derék első hadsereg egy rendkívül nehéz hadműveletet fényesen oldott meg. Kraszniknál és Lublin előtt az oroszokat döntőleg megvertük, azután az erődítményszerű állásban elhelyezkedett ellenséggel két héten át éjjel-nappal harcban voltak és annak számtalan támadását mindannyiszor eredménnyel visszaverték és miután az oroszok naponta újabb csapatokat kaptak, mi támadásainkat önként beszüntettük, hogy a hozzánk csatlakozó többi hadseregeinkkel válllvetve tovább küzdjünk, a Tamedrégió mocsaraira és erdőin át való menetelés szintén óriási követelményeket támasztott veletek szemben. Hála kitartásunknak és szívósságunknak e feladatnak megoldása is sikerült és az oroszok alig merészelték a ti meneteiteket megzavarni, a véretlen első hadsereg ma számára kijelölt helyen áll. Köszönetet mondok hős lelkű első hadseregem valamennyi tagjának, mint azért a kiváló cselekedetért, amit eddig minden irányban teljesített. A háboru eddig velünk szemben nagy követelményeket támasztott, ezek a követelmények a jövőben sem lesznek kisebbek, de ti az első hadsereg katonái álhatatosan és eredményesen megfogtok azoknak felelni hazánk üdvére. Öfelségének fenkölt császárunknak és királyunknak dicsőségére.

Felhívás.

A hadügyminiszter, osztrák honvédelmi miniszter és magy. honvédelmi miniszter kölcsönös megegyezéssel az egész fegyveres erő önkéntes segélyezésére Budapesten és Bécs-

ben a háboru idő tartamára egy-egy hadsegítő hivatalt állított fel.

Ezen hivatalok tevékenysége egy magasabb rangu katonai hivatalnok vezetése alatt kiterjed az önkéntes segélyezésének minden ágára — kivéve a betegek és sebesültek ápolására már létező szervezkedést (vöröskereszt) és a behívottak gondozását, amely az illető törvényes intézkedések értelmében kezeltek.

Ezen hivatalok nem fognak olyképen működni, hogy a már létező egyleteket, választmányokat stb. zavarják, sőt mindent elfognak követni, hogy az önkéntes segélyezés önerejű működése lehetőleg különféle alakban és irányban jusson kifejezésre.

Támogatni fogja tehát tanáccsal és tettel az egész monarchiában és gyarmatokban, külföldön mindazokat, akik a magasztos cél érdekében a haza oltárára áldozatokat hozni készségüket nyilvánítják.

Ezen hivatalok a gondozás tekintetében hivatalos és részrehajlatlan jeleggel bírván, a monarchiában egy céltudatos irányt fognak adni, gyűjtő helyei lesznek a hazafias igyekezeteknek és gondoskodni fognak a célnak minél praktikusabb megvalósításáról, egyuttal ezen két hivatal hivatva lesz hivatalos tudakozóhelyekként szerepelni.

Ennek következtében felkéretnek mindazon személyek, egyletek, választmányok stb. melyek ily értelemben a segélyezési aktióban részt venni óhajtanak, a cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegítő hivatalához (Wien IX/3. Schwarzspanier-strasse 15.) illetve a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegítő hivatalához Budapesten (IV. Váci-utca 38.) fordulni.

Mindakét hivatal átvész pénzadományokat bármely célra és azok haladéktalanul rendeltetési helyükre fognak juttatni.

Bárminő adományt gyűjt az elesett özvegyei és árvái részére, valamint a harctéren levő katonák számára.

A t.-c. közönség figyelmét felhívjuk, hogy természetbeni adományoktól, melyek könnyen megrongálódnak, tekintsen el.

Ha mégis szolgáltatnának ily adományok, ajánlatos az előző tudakozás a nevezett hivataloknál.

A legalkalmasabb segélyezés a pénzadomány.

Levelezések, tudakozások valamint pénzadományok mindkét hivatal részére, ugyszintén természetbeni adományok a budapesti hivatal részére a fentti címekre küldendők, azonban oly természetbeni adományok, melyek a bécsi hivatalnak vannak szánva, a következő címre címzendők:

An das K. u. K. Kriegsministerium. Kriegsfürsorgeamt, Wien I. Stubenring.

Levelezni lehet a monarchia bármely nyelvén.

Hadbavonult katonáink részére minél több hósapkát, karmantyút, lábvédőt készítsünk! Ezen hazafias kötelességet a hölgyek eddig is mindenütt szép eredménnyel teljesítették. Híszszük, hogy nálunk sem fog süket fülekre találni e felhívás!

NAPI HIREK.

Dörög az ágyu.

Ébred a hajnal. Véрпиros uszálya
Lángot lövel égen, földön körül.
S a mindenségnek ébredő dalába
Riadó, dörgés, csatazaj vegyül...

Ima ez is!... az igazság imája:
Ne legyen Bűnnek többé hajnala,

Fulljon bele örökös éjszakába
S viperaként kelljen elmulnia!

Miért a Jó hullasson mindig könnyet,
Amíg a Rossz dözsölve vigyorog?...
Dörögj csak, ágyu, ébreszd fel a földet!
Trombita, harsog!... fegyver, csak ropogj!

Szív, értelem, hagyjátok most tusátok:
Igazság mellé!... ott a helyetek.
Vesszen a bűn, a rossz, ármány s az átok;
E nagy időben egyek legyetek!

Duljátok fel a gonoszság tanyáját,
Hogy amire leszáll az éjszaka,
A gyilkosoknak örjögő hordáját
Borítsa be Elmulás fátyola!

Kosztolánszky István.

Hangulat.

Sápadt emlékek közt bolyong a lelkem,
És átvonaglik vágyamon a gond.
Nehéz kinok közt reszket a remény
S egy élet-cél, mely dőre és bolond.

Valaki átlép holt szívem kertjébe
S kacagva néz a pusztaság fölött...
Letépi róla a végső virágot,
És itt hagy újra a tövis között.

Gyarmati Ferenc.

— **Kinevezések.** Dr. Berger Albert és Dr. Kirtvégesi Sándor törvényszéki jegyzők, a dévai kir. törvényszékhez albirákká nevezettek ki.

— **Katonai kinevezések.** A király a dévai népfelkelő zászlóaljban a következőket nevezte ki népfelkelési hadnagyokká: B. Szabó István, Rogneán Miklós, Szakács Emil, Adler Vilmos, Horváth Aladár, Csóka Miklós, Seilar István, Andrika József, Vermeser József, és Kercsed Géza.

— **Kórház a püspöki palotában.** Gróf Majláth Gusztáv püspök rezidenciája egy részét sebesülteknek ajánlotta fel. Az átengedett szobákban összesen mintegy 35 sebesült fér el. Ezekon kívül a püspök állandóan 6 felépülőfélben levő tisztet lát vendégül édesanyja, a kegyelmes asszony egykori szobáiban.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bura Erzsébet okleveles kisdudovónőt a gyalári ovodához nevezte ki.

— **A helybeli szász „Frauerverein“ legutolsó gyűlésén** elhatározta, hogy hetenként kétszer, kedden és pénteken a sebesült katonákat megvendégeli. E napokon a soron levő hölgyek ételeket, üdítő italokat, dohányt és cigarettákat fognak szétosztani a betegek és sebesült katonáink között. E célra adományokat szívesen fogad el az egylet.

— **Aranyat — vasért.** A szászvárosi szász „Frauerverein“ ezuton is közli, hogy hadbavonul katonáink és hátramaradottjai javára bárminő adományt elfogad s ugy szintén átvész, bárminő arany vagy ezüst ékszert s rendeltetési helyére juttatja. Az adományokat Schuster Gyula egyleti titkár veszi át.

— **Önkéntes tanítók.** A mozgósítás különösen a falusi iskolákat sújtotta. A legtöbb helyen a tanítást nem lehetett a rendes időben megkezdeni, mert a tanító a harctéren védi a hazát. A kir. tanfelügyelőség helyettesek alkalmazásával pótolja a hiányt, de helyettes sem akadt elegendő. — Ez a körülmény birta rá Ferenczy Vendel ősebeshelyi plebánost és dr. Csiky Tivadarné gyalári bányafőorvos nejét, ki okl. tanítónő, hogy szolgálataikat teljesen ingyen az iskolának felajánlották. Nemes elhatározásuk természetesen köszönettel fogadtatott.

— **Rendelet.** Miután a szeszes italok mértéktelen élvezete a városban állomásozó legénység (katonaság) között az utóbbi időben tulságosan elharapódzott, felhivom ezennel az összes helyi korcsmárosokat, vendéglősöket és szesz-raktárakat, valamint a korlátolt kimerőket is, hogy bort, sört és pálinkát déli 12 órától kezdve — őrmesternél kisebb rangban levő katonák részére — kimérni szigoruan tilos. Hangsúlyozni kívánom, hogy azok, akik e rendeletet áthágják vagy kijátszák, tekintve attól, hogy példásan lesznek megbüntetve, azonfelül italmérési engedélyük bevonását is maguk után vonják. Szászváros, 1914. szept. 15-én. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **Kimutatás.** Az állami polgári leányiskola által összeállított harctéri felszereléshez ezideig hozzájárultak: Bihoy Áronné 4 pár kézvédő, Bocz Gézáné 4 pár kézvédő, Berivoy Jánosné 4 p. kézv., özv. Bágyoni Domokosné, 4 hósapka, Bölcskény Boldizsárné 3 p. kézv. Csiky Berta 2 hósapka, Deák Gerőné 2 hósapka, Dósa Piroska 2 p. kézv. Héjas Mariska 2 drb. hósapka, Kovács Gyuláné 9 p. kézm., 12 drb. haskötő, Lorencné 2 p. kézv., Putsch Gusztávné 4 p. kézv., Dr. Szöllösy Jánosné 12 p. kézm. 1 drb. hósapka, Szász Sándorné 5 p. kézm., Simon Ferencné 14 drb. haskötő, Tepszer Richárdné 6 p. kézm., Váczy Jánosné 1 hósapka beküldésével. Schulleri Malvin 1 matr. berlinerrel. Szászváros, 1914. szept. 18. Simonné Horkay Malvin igazgató.

— **Felelősség nélkül terjesztett hírek.** Nem első ízben figyelmeztetjük a közönséget, hogy a magánértesüléseket ne fogadják készpénz gyanánt és ne adják tovább, mert ennek utóbb igen kellemetlen következményei lehetnek. Valónak egyedül a sajtó útján közreadott hivatalos híradásokat tekintheti a közönség; minden egyéb híradással tartózkodással kell fogadnunk. A magyar miniszterelnöki sajtóiroda a legilletékesebb helyről kapja a jelentéseket, a melyek alapján tudósításait közli a sajtóval. — Ugyanigy a főhadiszállásokról érkezett cenzurázott táviratok is teljes hitelt érdemelnek. Ellenben a „mondják“ és ezt mondta, azt mondta“ felelősség nélkül kiröpitett és tovább adott hírek pusztá mende-mondáknál egyebeknek nem tekinthetők. A hazatért sebésültek is csak annyit mondhatnak, ami közvetlen velük történt és saját tapasztalatuk, ha ennél többet mesélnek, azt már csak hallomás után tudhatják. Háborus időben roppant élénk a fantázia, a színezés, a tulzás. Nagyon sok olyan hadi dolgot mondanak el megtörtént esemény gyanánt, amelyből egy árva szó sem igaz. A közönség ennek hatása alatt meg nem történt győzelmek fölött lelkesedik és meg nem történt vereségek miatt kétségbeesik. Ezekre az izgalmakra a közönségnek egy csepp szüksége nincs. Teljes nyugalomra s nagy béketűrésre van szükségünk, hogy a nehéz idöket, melyekre a mi izgalmainknak semmi hatásai sincsenek, fölösleges bajok nélkül átélhessük. A mendemondák miatt támadt izgalmon kívül amugy is elég aggodalom nyugtalanítja a kedélyeket. A bécsi rendörség a minap letartóztatta a bécsi csehbank egyik tisztviselőjét, mert hazug híreket terjesztett. Szegeden, Nagybecskereken is pénzbírsággal büntette a rendörség a hamis és nyugtalanító hírek terjesztőit. — Követeljük a mi rendörségünktől is, hogy erélyesen lépjen fel a városunkban is lézengő hamis és rémes hírek terjesztői ellen. Az ilyenek talán még a kémeknél is ártalmasabbak.

— **Hidvámstedési jog bérbeadása.** Az Algyógy—Gyalmár közötti Maroshidon engedélyezett vámszedési jog 1915. január 1-től

1917. évi december hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra nyilvános árverésen október 15-én d. e. 10 órakor az alispáni irodában haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár évi 9600 K, mely összegnek 10%-a bánatpénzül lefizetendő.

— **A világháború** most megjelent európai térképét, 1 mtr. átméretű 12 színű gyönyörű nyomással 1 korona 20 fillér beküldése ellen rögtön küldi a „Nemzeti Állam“ kiadóhivatala, Budapest, Ferenc-tér 4.

— **Aszaljunk minél többet!** Felhívjuk a gazdaközönséget, hogy az idén minél több gyümölcsöt s egyéb élelmi terményt aszaljon, mert nagy szükség lehet rájuk a tél folyamán. Ugyesztintén jó lesz minden téren takarékoskodni, hogy semmi se találjon készületlenül!

— **Figyelmeztetés.** Ez uton is figyelmeztetjük a közönséget, hogy az, aki a távirtdát, távbeszélőt, vagy annak valamely tartozékát megrongálja, vagy szándékosan oly cselekményt vagy mulasztást követ el, mely által a távirtda illetve távbeszélő használhatósága félbeszakittatik vagy gátoltatik, a háboru esetére való kivételes intézkedésekről szóló törvény alapján 5 évig terjedő börtönnel és 4000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XX. t.-c. alapján utasítottak azok a népfölkelésre kötelezettek, akik az 1894., 1893. és 1892. évben születtek (tehát a 20, 21 és 22 évesek) — kivéven azokat, akik önkéntes belépés vagy rendes állítás útján besoroztattak, továbbá azokat, akik a rendes állítás alkalmával „fegyverképtelen“-nek vagy „törlendő“-nek találtattak, valamint a „nyilvánvalóan alkalmatlanok“-at és azon 1893. és 1892. évi születésűeket, akik állítási kötelezettségüknek még nem tettek eleget és így utóállítandók — hogy összeírásuk végett a tartózkodási helyök községi előljáróságánál (városi hatóságnál), kis községekben a körjegyzőség székhelyén jelentkezzenek és pedig folyó évi szept. hó 16-tól, vagyis szerdától kezdve bezárólag szept. hó 19-éig, vagyis szombatig, naponta reggeli 8 órától déli 12 óráig a városi tanács 9. számú helyiségében.

Az összeírtak az előljárásnak később közzeírandó rendelkezéséhez képest, az okt. 1—20-áig terjedő időközben, a tartózkodási hely honvédkiegészítő parancsnokságához népfölkelési bemutató szemlére fognak elővezettetni s ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni.

Az alkalmasok bevonulásuk helye és ideje iránt a bemutató szemlén fognak utasítani.

Azok a népfölkelésre kötelezettek, akik a bevett, vagy törvényesen elismert vallásfeleketek papjelöltjei, vagy pedig akik végzett tanulmányaik alapján a véderőtörvény 21. §-a értelmében az egyévi önkéntesi kedvezményre igényvel bírnának, ebbeli minőségüket a népfölkelési bemutató szemlén azon intézet bizonyítványával tartoznak igazolni, ahol tanulmányaikat végzik, illetőleg végezték.

Hasonlóképen alkalmaztatásukat igazolni tartoznak előljáró hatóságuk, igazgatóságuk, illetve munkásosztog parancsnokságuk által a népfölkelési bemutatósi szemle alkalmával azon népfölkelésre kötelezettek akik:

- a) a pénzügyörségnél,
- b) az állami erdészethnél és közalapoknál állandóan alkalmazva vannak, továbbá
- c) azok, akik a vasutaknál, posta- és távirtda hivataloknál, hajózási vállalatoknál állandóan forgalmi szolgálatot teljesítenek, vagy az ezek-

hez tartozó gyárakban és műhelyekben tartós alkalmazásban állanak,

d) a kőszénbánya munkásosztogokhoz tartoznak.

Aki a behívási parancsnak nem tesz eleget, azt karhatalommal vezetik elő és a törvény teljes szigorával büntetik.

Kelt 1914. évi szeptember hóban.

Részleges polgári személyforgalom további felvétele a magyar királyi államvasutak vonalain.

A magyar királyi államasutakon a már közölteken kívül még a következő vonalakon fog a polgári forgalom felvétetni, illetve a közölt vonatokon kívül még a következő polgári menetrendszerinti vonatok helyeztetnek forgalomba.

A pozsony—lipótvári vonalon az 5318 és 5341 sz. vonat.

A kaposvár—barcsi vonalon a összes vonatok.

F. évi szeptember hó 10-étől kezdve:

A budapest—arad—tövis—predeáli vonalon: Budapest—Arad—Tövis—Predeál között a a 601 és 604 sz. gyorsvonatok, mely gyorsvonatoknak Predeálon közvetlen csatlakozásuk van Bukarestig illetve Bukarestről.

Az Arad és Tövis között már forgalomba helyezett 608, 610, 612, 607, 609 és 611. sz. személyvonatok forgalma kiterjesztetik a budapest—aradi vonalrészre, miáltal közvetlen vonatösszekötöttes létesül Budapest—Arad—Tövis között.

A budapest ny. p. u.—czegléd—szolnok—predeáli vonalon

A Püspökladány—Nagyvárad—Predeál—Bukarest között már forgalomba helyezett 501 és 502 sz. gyorsvonatok forgalma kiterjesztik a budapest ny. p. u.—czegléd—szolnok—püspökladányi vonalrészre. E vonatok Predeálon közvetlen csatlakozást találnak Bukarest felé és felől.

A budapest k. p. u.—szolnok—nagyvárad—predeáli vonalon.

A Püspökladány és Brassó között már forgalomba helyezett 512, 514, 511 és 513. sz. személyvonatok forgalomba Budapest—Püspökladány között is kiterjesztik.

Budapest—Nagykátá között a 516 és 521.

Budapest—Szolnok között az 518, 525, 522, 645, 524 és 519. sz. vonatok.

A nagyvárad—békéscsabai vonalon az 5004, 5008, 5010, 5022, 5003, 5007, 5009 és 5021. sz. vonatok.

Budapest, 1914. évi szeptember hó 9-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

Veszek búzát

bármily mennyiségben.
Ár megegyezés szerint.
Szó- vagy írásbeli ajánlatokat minta beküldésével alábbi címre kérek:

WELTZER EDE

pékmester, a Kún-kollegium konviktusának szállítója Szászváros, Sörház-u. 12.

Gimnáziumhoz közel, uriháznál iskolás fiu ellátásba felvétetik. Cim: Malom-utca 9. 67 3—3

Szászvároson, Romosz helyi-uton volt Dáné Zsigmond-féle ház eladó, illetve 1914. október 1-étől bérbeadó. Értekezhetni Görög József áll. tanítónál Lozsád. 68 2—

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztítására legjobb az évtizedek óta sok magyar és külföldi uradalomban, gazdaságban, állami telepeken kitűnő sikerrel használt labdacsalaku egérméreg. 1 holdra 1—2 kg. elég. 100 kg. ára 90 kor., 5 kg.-os láda 6 kor.

SIPŐCZ ISTVÁN gyógyszerész
70 PÉCS, Baranya-megye. 1—6

Dohányzók figyelmébe!

Sok pénzt takarít meg ha

„Riz Rózsa“

antinicotin szivarka-hüvelyt használ!

Kapható: Weisz Dezső üzletében, Szászváros.

37 10—

Lozsádon egy 173 holdas **birtok tanyával** 1914. évi október 1-től 1915. szeptember 30-ig **bérbeadó.** Felvilágosítást nyújt: Görög József áll. tanító Lozsád. 69 2—

ELADÓK

jókarban levő különböző vadászfegyverek és vadászfelszerelések

Cim megtudható a kiadóhivatalban

Baumann Gusztáv

kenyérsütődjé Szászvároson, Főter 23. sz.

Alapított
1887. év-
ben.

Ajánlja friss péksüteményeit (kifli, zsemle, perec), valamint izletes kalácsait, kitűnő fehér és barna lisztből készített *házi komlós kenyereit.* Naponta kétszeri sütés. Nagy *liszt és korparaktár.* Megrendelt áruk kívánatra házhoz szállítanak. Tiszta kezelés, jól megsült áruk! 423 Gyors és pontos kiszolgálás! 17—
Tisztelettel: **Baumann Gusztáv** pék-mester.

Das beste Bier der Monarchie ist bekanntlich das **der Aktien-Brauerei Kőbánya.** Wer also **gutes Bier** trinken will, kann solches in **Broos Szászváros** nur beziehen von **der Firma Friedrich Schuleri,** die seit Jahren **die alleinige Vertretung** dieser Brauerei auf dem hiesigen Platze inne hat. 62 6—

Andronye Péter

mészárosmester, Szászváros Schuster-u. 1.
Kún-kollegiumi konviktus hússzállítója.

341

24—

Ajánlja naponkint frissen vágott, tiszta-kezelésű marha, borju, sertés, bárány

hús áruit

Pontos kimérés! Tiszta kezelés!

o—o Jégszekrény! o—o

Kívánatra árut házhoz is szállítok!

Andronye Péter

mészáros, Schuster-u. 1. (Linda-féle ház).

„Lobstein“ antinicotin szivarkahüvely **a legjobb.**

Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászvároson. 112 51—52

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt papir-raktárát u. m.: eljegyzési-és esküvői-kártyáit, diszes kiállítású meghívóit, névjegyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala

Transsilvania szálloda, Szászváros

A mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett étterem, kávéház. Kitűnő borok, izletes és tiszta konyha, állandóan friss hordó és palacsör. Olcsó modern szobák. Bérkocsik állandóan kaphatók. Minden vonathoz omnibusz vagy kocsik. Hangversenyek, színelőadások, bálók megtartására modern díszterem.

380

21

Tisztelettel: Haltrich Gusztáv szállodás

MARGEL N.

órás és ékszerész (Centrál-szálloda mellett)

SCHAFFHAUSEN,
OMEGA,
DOXA, ZYMA,
PRECIZIO
ÓRAK

Ajánlja dusan felszerelt rak-tárát. Nagy választék arany és ezüst órákból, láncokból, gyűrűkből, fülbevalókból, karkötőkből. Brillians-függők és gyűrűk a legszebb kivitelben.

Mindenemű javítás elvállaltatik! Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek!

325 25-

T. C.

Az első nagybaári kályha és schamotte gyár Nagy-Baárban Hunyad-megyében ajánlja saját gyártmányait a n. é. közönségnek, u. m. *kályha-tűzhelyeket, kandallókat és takaréktűzhelyeket* minden színben és nagyságban régi vagy divatos stílusban. Jó munkáért, valamint tűzálló anyagért a gyár teljes felelősséget vállal öt éven át. *Falburkolatokat és fürdőkádakat valódi fayenceplattentől*, valamint mindennemű ezen szakmát érintő javításokat is elvállalunk mérsékelt árak melletti gyors kivitelre.

Teljes tisztelettel:

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítunk mindenfelé s kérjük n. b. megbízásait. 324 25-

Első nagybaári kályha és Schamottegyár

Nagybaárban, (Hunyadmegye.)

„GLORIA“ dupla maláta tápsör

A tordai sörgyár új sörkülönlegessége!

E sörkülönlegességünket csakis eredeti gyári töltésben hozzuk forgalomba!

A „GLORIA“ tápsör Szászvároson BAUM MIHÁLY sörfőraktárosnál és minden fűszer és csemege üzletben, nemkülönben italmérési helyiségekben kapható. 386 20-

Mendel Sörfőződe és Kereskedelmi Részvénytársaság, Torda.

Értesítjük a tisztelt sörfogyasztó közönséget, hogy a közkedveltségnek örvendő

„GLORIA“ dupla maláta tápsörünket ismét forgalomba hoztuk. — Felhívjuk a tisztelt sörfogyasztó közönség figyelmét e sörkülönlegességünkre *kiválóan dus maláta tartalmára* s így ennek *különösen nagy tápértékére*. Orvosi szaktekintélyek e sört nemcsak frissítő és étvágyerjesztő hatásánál fogva ajánlják, hanem ideges bántalmak s álmatlanság ellen, valamint elsőrangú tápértékénél fogva üdülő betegeknek és gyengélkedőknek állandóan és sikeres eredménnyel rendelik. — *Hízókuránál és szoptatásnál* nélkülözhetetlen.

A „GLORIA“ dupla maláta tápsörrel

Dr. Rigler Gusztáv a közegészségtan ny. rendes tanára Kolozsvárt úgy nyilatkozik, hogy a *külföldi s hazai* dupla malátasörök közül *kitűnik*, amit a kolozsvári *állami vegykeresleti állomás* vegyelemzése is megerősít. Sörgyárunkat a múlt évben a technika legújabb vívmányainak felhasználásával egész újonnan berendeztük, a legmodernebb maláta-gyárral kibővítettük és az üzem élére egy elsőrangú külföldi szaktekintélyt állítottunk. Ez tette lehetővé, hogy olyan kitűnő sört tudjunk előállítani, mint amilyen a

„GLORIA“ dupla maláta tápsör, mely rövid idő alatt a sörfogyasztó közönségnek kedvencévé vált és ott, ahol forgalomba hoztuk, a legjobb ehez hasonló minőségű külföldi söröket is kiszorította.

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezhetheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatickekben. Továbbá női curenss árúknak, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókiosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 38-52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésebb férfi-ruhákat készítenek BENKE EDE szabó-mester ur vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható M. G. Zobel cégnél.